

Előfizetési ár:

Egész évre 6 frt.
Félévre 3 „
Negyedévre 1 frt. 50 kr.
Községeknek és néptanítóknak egész évre 4 frt.

Bérmertlen levelek csak ismert kezekből fogadtatnak el.

Kéziratok nem adtnak vissza.

Egyes szám ára 10 kr.

A nyílt-térben minden garmond sor díjja 20 kr.

ZEMPLEN.

Hetilap, főtekintettel e megye szellemi és anyagi érdekeire.

Hirdetési díj:

Minden egyes szó után
100 szög 2 kr.
Azonfelül 50 „ 1 1/2 „
„ 50 „ 1 „

Kiemelt, díszbetűk s körzettel ellátott hirdetésekért termérték szerint, minden centimeter után 3 kr. számitatik.

Hirdetések a „Zemplén“ nyomdájában vétetnek föl, s vidékről is oda intézendők.

19. Zemplénmegye alispánjától.
eln. sz.

Elnöki körlevél.

A tekintetes megyei bizottság folyó évi rendes tavaszi közgyűlését — egyetértőleg a főispán ő méltóságával — ezennel kitűzöm a jövő márcziushó 6-ik és következő napjaira; — akként, hogy az állandó választmány a jövő márczius 1-én összeülvén, üléseit a szükséghez képest a következő napokon is folytassa.

A közgyűlés nevezetesebb tárgyai:

1. Egy második szolgabírói segéd választása a sátoralja-ujhelyi járásban állandó Ujhelyben lakás kötelezettségével.

2. A tokaji kataszteri bizottság elnökének megválasztása, esetleg az ez által megürülhető hely betöltése.

3. Az adó felszámolási bizottsághoz 2 rendes és 2 póttag megválasztása.

4. Belügyminiszteri intézvény a marhavágási és husarulási szabályzat tárgyában.

5. Belügyminiszteri intézvény a cseleltörvényhez alkotott szabályzat tárgyában.

6. A közigazgatási bizottság indítványa a gözcseplő gépek tárgyában alkotott szabályzat módosítása végett.

7. A megyei, házi, utfantartási és egyéb alapok 1876-iki pénztári számadsának megvizsgálata stb.

Kelt Sátoralja-Ujhelyben, 1877. február 18.

MATOLAI ETELE,
alispán.

A sárospataki jogakadémia Miskolcra való áttételének kérdéséhez.

Korunk sok magasztos, messzeható gondolatai valóban humánnak, a közműveltségre és közboldogságra irányult törekvései mellett, úgy látszik, gombaként burjánzanak a szédelő, csak épen vaklármára számított, kalandor természetű tervelések és indítványok, mindannyiszor, valahányszor csak egy-egy irni tudó ember, szükségét látja annak, vagy kedve telik abban, hogy nevét meghurcolják a nyilvánosság közlőnyei.

Egy ilyen meggondolás, a valóság, lehetőségek és czélország minden számbavevétele nélkül írott, igazán csak a merészen, mondhatnám: vakmerőn kapkodó közönség mulatságára oda dobott eszmének tartom én, magam részéről, amaz indítványt, a melynek Kun Pál, sárospataki tanár és egyuttal tisztársam, legközelebb a „Miskolcz“ czimű helyi közlőny, ez évi 7-ik számában adott kifejezést; bámulatos könnyedséggel, a dolgok jelenlegi bomlott rendjét azonnal átalakító reformatori önhittséggel és vérmes reményekkel ajánlván, hogy „a sárospataki jogakadémia helyeztessék át Miskolcra mint a tiszánineni reform. egyházkerület székhelyére.“ Ha ez indítvány csak épen a „Miskolcz“ körében maradt volna, Neander jelmondatával nyugtatom vala meg magamat, mondván: „Nubacula est; peribit,“ természetesen találok azt, hogy Miskolcra az ő érdekeit és dicsőségét jogszerűen képviselő közlőnynek, jól esik s talán hizeleg is az, ha valaki jóra valószínűségről, nagyraképes voltáról elismerő,

szép szavakat mond; de hát ez indítvány általam teljesen sejtett módokon, tetszetős alakban, bejárta a hazai közlőnyök jó részét; a szappanbuborék fuvásához, jó kedvvel hozzá láttak komolyabb emberek is; azért szükség van arra, hogy most már ez indítványt komolyan latba vessük; megmérjük okait; lássuk indokolásának valódi súlyát; mely mérést én, talán annál elfogulatlanabban végezhetek, mert érdekelt fél nem vagyok s mert előttem tisztán az a kérdés lebeg: hol van a tiszánineni ref. egyházkerületi (tehát felekezeti) jogakadémia a legjobb helyen, s az adott viszonyok és körülmények között, hol felelhet az meg küldetésének; első sorban a hazai jogi képzettség s ennek folytán, az egyetemes nemzeti közműveltség terjesztésének?

Előre is ki kell jelentenem, hogy midőn a legközelebbi években, a reánk nyomaskodó miniszteri rendelet sulya alatt, a felekezeti jogakadémia rendezése forgott kérdésben, én részemről azon töredék véleményéhez csatlakoztam, mely e tekintetben két dolognak: az erők szétforgácsolásának és a fényezésnek nem volt barátja, s mely úgy vélekedett, hogy egypár, jól rendezett, közösen fentartott jogakadémiával méltóságunknak is, felekezeti szükségünknek is teljesen eleget lehetne tenni, s ha még ezen felül is van erők ezen oldalra fordítható tehetségünk, hát kiváló tehetségű és kitűnő szorgalmu egyének magasabb képzésére, tegyünk alapítványokat, hadd menjenek Budapestre, Bécsbe vagy mit én tudom, akármelyik külföldi jogi egyetemre — protestáns jogászok; hamár egyszer úgy lettünk meggyőződve, hogy nekünk ilyeekre is szükségünk van. A többség véleménye talán a mienknél mélyebbre látó bölcsesége határozott, s alig három évvel ezelőtt nagy áldozatok árán, sőt azt is mondhatjuk: önmegerőltetéssel, Patakon is felállítá a felekezeti jogakadémiát, s mint azt a tiszánineni egyh. ker. becsülete, méltósága kívánta, a szellemi berendezés mellett, a jogakadémiára is számítva, költséges anyagi beruházásokat is tett és még tesz folyvást. Ha akkor valaki, talán épen Kun Pál tisztársam eléáll és fölveti a kérdést: helyén van, céljának megfelelő-e egy több tanágu akadémia Patakon, vagy talán máshova kellene azt átköltöztetni? a kérdést természetesen, alkalomszerűnek találja vala mindenki; bár eldöntésénél akkor sem szabad lett volna figyelmen kívül hagyni azon, talán nem épen jelentéktelen körülményt, hogy a sárospataki főiskola legtekintélyesebb alapítványainál s így a többek közi, épen a Way-Mocsáry féle hagyománylevélben is világosan ki van téve, hogy az alapítvány csak a sárospataki főiskolát és csak addig illeti, míg az sárospataki főiskola marad, s a pataki főiskola pénzén nem lehet ám Miskolcra tartani pataki jogakadémiát. De most! kérdem: nem zsidó-rusi politika, kalandor szédelés, sőt lelketlenség-e így izgatni a kedélyeket, az alig hároméves intézeti ág ellen, melyet megvettünk drágán, szépményekkel; de a melynek még ideje sem volt arra, hogy megmutathassa mit ér, mennyire képes; örömről telhetik-e megmentett hévvel keblünkre szorított gyermekünkben?... Én úgy tartom, hogy az időelőtti és elkésett reformátor egyaránt nem komoly szándéku faja a társadalomnak, s egy bölcs ember „idejében hoz elő őt és ujat az ő élsházának tárából!“

De hát Kun Pál tisztársam indítványának nem az a gyöngye oldala, hogy elkésett; hogy az előbb véka alá rejtett gyertya lángjával, most gondatlanul oda áll az ujonnan épített ház alacsony eresze alá, hanem igenis az, hogy iudokai mind halomra dönthetők.

Lássuk csak sorra őket és pedig egészen józanul; dacára annak, hogy Kun Pál tisztársam, még csak „hinni is alig tudja azt, hogy indítványának életrevalóságát valaki józanul kétségbevonhatná.“

„Át kell tenni a pataki jogakadémiát Miskolcra; mert míg oly kis városban a minő Patak, a leendő lelképásztor meglehetősen előkészíthető magasztos élethivatására, addig a jogász, teljesen más életviszonyokat kívánván, ott rá nézve hiányzanak az előfeltételek: járásbiróság, törvényszék, megyei, központi, politikai élet és még „s a t t ö b b i“; hogy így a mit elméletileg hallgat, azt az életben való alkalmazásában is, még a tanfolyam alatt minduntalan megláthassa.“ Először is a dolghoz való nem értésnek, ropant hibás felfogásnak tartom azt, s azért tiltakozom is ellene, mintha egy leendő lelképásztornak, bármi tekintetben is csekélyebb műveltséggel kellene birnia, mint a közélet akármelyik emberének; aztán, — ha csak mint e tekintetben laikus is, elgonolom a jogi tudományok roppant mezejét; az elsajátítandó és hozzá bensőleg feldolgozandó jogi ismeretek óriási halmazát; azt, hogy csak ha futólag, engedékenyen számítom is fel a négy ivre kiszabott tantárgyak mennyiségét, mégis, körülbelől 400 ívet tesznek ki azok, s végre, hogy józanul felfogva, a jogakadémiai képzés célja talán első sorban, mégsem gépszerű, rovatok szerint dolgozó ügyvédek szárnyrabocsátása, mint inkább alapos, a lehetőségig tudományos juristák képzése — mindjárt azt kell mondanom, hogy annak a leendő ügyvédnek, roppant nagy szüksége van a kiszabott négy elméleti évre, s nem látom az időt, midőn ő ügyvédi irodába ülhetne be; járásbirósági, megyei, központi ülésekbe járna és politikát üzne, ha csak azon malicziósus, bizonyára bomlott föltevésből nem indulok ki, hogy abban a 400 ivnyi studiumban sok lehet a szükségtelen polyva s maga az egész négy éves tanfolyam csak drága pénzen való idővesztegetés; félrevezetése az ahoz nem értő közönségnek, mely felett egymás szemében nevetnek, mint augurok azok, kik e tanulmányi rendszert tervelték s azok, kik azt annak idejében helyesnek, szükségesnek találták és elfogadtatták. Én úgy gondolom, hogy midőn a minisztérium a hazai kitűnőbb jogtanárok helyeslése mellett, a régi hároméves jogi tanfolyamot még egy évvel toldotta meg, s a szükséges gyakorlatról más módon gondoskodott, ezzel tekintélyek mondották ki, egyuttal azt, hogy a jogi képzésnél az elmélet, a tudomány a fő dolog; hogy a kettőt mischolni csak valamelyik rovására lehet: micsoda indokolás hát az azért, hogy a pataki jogakadémiát át kell tenni Miskolcra, mert Patakon a joghallgatók részében is elég patvaristai állomás??? Ilyen módon aztán, akár azt is lehetett volna már egy füst alatt indítványozni: a theologiai akadémia tétessék át Miskolcra, mert Patakon nincs elég kápláni állomás!

MITROVICS GYULA.

[Folyt. köv.]

HÉTRŐL-HÉTRE.

(Hír és vegyes rovat.)

Chyzer Kornél megyei főorvosunk januárhavi közegészségügyi jelentése szerint, a közegészségügyi állapot a bodrogközi, nagymihályi és sztropkói járásokban jobb, a többiekben rosszabb volt az előbbi havinál, de általában véve még is elég kedvező. Uj járvány nem lépett fel, s még a sztropkói járásban uralgott kanyaró-járvány is az egész járásban megszűnt. Sztropkó város kivételével, hol azonban szintén alább hagyott. — Kiválóan uralkodott kör csoportnak észleltettek: a szerencsi és bodrogközi járásokban jóindulatu toroklobok; — a sztropkói járásban a kanyaró utóbajaképpen számos tüdő bantalom és ezeken kívül is sok rossz kimenetelű tüdőlob. A többi járásokban a légzőszervi bántalmak hurutos bántalmak. Rendellenes szülés Szerencsen kettő s A.-Hrabócson egy adta magát elő. — A bujakór a tokaji járásban 7, az ujhelyben 2, a nagymihályiban 3, a homonnai-ban 1 esetben képezte rendőri beavatkozás tárgyát. — Rendőri hullavizsga volt 5 és pedig 1 megfagyott egyén hulláján Bánóczon, 1 Tokajban, 1 Páczinban gutaütésben, 1 Szolnocsán szeszital mértéktelen élvezete, 1 Cseleiben gégevizényő és 1 Hazinesin vészes lázroham folytán elhalt egyének hulláin. — Rendőri boncolás volt Harkányban kétszer; 1 agy és 1 tüdőguta folytán elhaltakon, Liszán 1, Ardón 1, s Ujhelyben 2 megfagyott egyénen; s Varannó-Csemernyén egy magát felakasztott részeges nő hulláján; összesen 7 esetben. Öngyilkosság csak egy fordult elő és pedig a fentemlített nőnél. — Uj egészségügyi jegyének a következő helyeken telepedtek le: Mádor dr. Blasberger Ignác. Liszán Herrwohl Zsuzsanna okl. szülésznő, kit ott községi bábának választottak meg és B.-Vécse Schvarcz Eszter okl. szülésznő. — A tápszerek vizsgálata folytán Tokajban 35 kgramm romlott hús; Gálszécsen romlott kenyér koboztattak el és Terbesen gyanus likőrök foglaltattak le. — A bodrogközi, nagymihályi és gálszécsi járásokban befejezett sorozás tartama alatt rendkívüli közegészségügyi tünetek nem észleltettek, kivéven: hogy a gálszécsi járásnak más alkalommal jól fejlett egyénekből álló korosztálya ez idén szokatlanul gyenge, fejletlen ifjakból állott, s e járásban rendkívüli sok katonaköteles rühesen jelent meg, mire a szolgabíró és járásorvos figyelmé felhívott. — Az állategészségi viszonyok elég kedvezőek voltak. Lótakony folytán leöltett Girincsen 10 s mint gyanus elzárattott 7. Azonkívül mint gyanusak elzárattak még K.-Bócsán, H.-Németiben és Geszteleyn. Ekor anagymihályi dsidások lovainál is 3 esetben fordult elő. Lépfenében elhullott K.-Helmecezen 4 ló, 1 marha és Papinán 1. Az időjárás viszonyoknál rendkívüli tüneményképpen említendő a jan este 3/4 óráig 9-ig észlelt igen szép nagy holdudvar és 10-én éjfélután 5 órakor nagy vilámlással párosult menydörgés Szotropkón.

A sorozás A varannói járásban is befejeztett s valamennyi eddigi között a legsikeresebb volt, amennyiben nemcsak az egész hadjuttalék és póttartalék kiállított; de még a honvédséghez is jutott 12. A homonnai járás sorozásának eredménye: Állítandó volt 1877-ben 109, s állítatott 110 ujoncz a póttartaléki jutalék hátralékkal együtt volt 47, s beosztott oda 47. Honvédnek besoroztatott 2. A sztropkói járásbeli sorozás is jó sikerrel fejeztetett be. Kiállítatott az egész 1877-iki jutalék 35 ujoncz és a 7 főnyi póttartalék jutaléka állítatott 8.

Lászy, a kassai városi színház jónévű igazgatója — úgy tudjuk — közvetve kérdést intézett Hornyay Kálmán urhoz az iránt: hogy lehetne-e kilátása társulatának jobb részével april vagy május hóban S.-a.-Ujhelyben 12, esetleg 18 előadást sikerrel rendeznie. — Ez úgy értelmezendő, hogy a kassai színidény husvétkor megszűnven, a társulat az erők együtt maradása végett jobb nevű városok fölkeresésére van utalva jövő október végeig, amikor ismét Kassára kell visszatérnie. — E hosszú hézag, vagy helyesebben szüneti idő egy részét óhajtáná Lászy városunkban tölteni s megismertetni közönségünket azon legujabb színművek és operettekkel, melyek a közelebbi időkben felszínre kapva, a nagyközönség kedvenc darabjaivá lettek. Ugy tudjuk, hogy Hornyay ur e tárgyban egy szűkebb körű értekezlet egybehívását fogja megkísérteni, s az abban létrejövendő megállapodások után küldhet határozott választ. Mi egy pillanatig sem kételkedünk a fölött, hogy e rövid saisonra műpártoló közönségünk örömmel vesz részt a bérletben, s ezáltal megadja a kellő biztosítékot, mely nélkül ily nagyobb szabású társulat helyéből meg sem mozdulhat. Jó reményünkben nem ingat meg azon körülmény: hogy közelebb két szintársulat bukott meg városunkban, s mindketőt Sárospatakbanuló ifjusága huzta ki a hinárból, legalább

is annyira, hogy tagjai becsülettel vihették tovább a vándorbotot. De e pártolásihiányuk volt némi oka, s nem csalódunk, ha azt leginkább azon kezdetlegességnek róvjuk fel, melyben — az eröket illetőleg — mindakét társulat szenvedett. — Meg kell vallanunk azonban, hogy városunkban a szép-művészetek pártolása korántsem áll arányban ama utczaseprő selyemruhák számával, melyek láttára az idegen kellemes illuziókban ringathatja magát az itteni intelligens elem nagy tömege fölül. Nálunk nagyon könnyen meglehet számlálni azokat akiknél az civilizált külső benső értéket is jelez, s akik aztán terhét is egymaguk viselik mindannak, aminek különben meg kellene osztatnia másokkal is. Így aztán nem csoda, ha e kis szám áldozatkész-sége valósággal danaidák hordójává válik, s nem gyűjthet anyi erőt magába amenyit töle társadalom és hazafiság lépten nyomon megkövetel.

A tállyai népbank mint szövetkezet ötödik évi üzletkimutatása. (1876. január — december. I. Alaptőke. 1. 1366 darab 50 forintos részjegy után készpénzben be van fizetve 52,023 frt 66 kr. 2. 14 törzsbeteyő után készpénzben be van fizetve 38 frt 21 kr. Összesen 52,061 frt 87 kr. II. Forgalom. Bevétel: Mult évi pénztári maradványból 3179 frt 55 kr. Havi részletekkel fizetett részjegyek után 8439 frt 27 kr. Törzsbetétek után 38 frt 21 kr. Beváltott kötelezvények után 309654 frt 26 kr. Kamatba a kötelezvények után 12620 frt 76 kr. Késed. kamat, kez. költség s vegyesek után* 2049 frt 49 kr. Takarékbetétek és tőkésített kamatok után 30457 frt 72 kr. Kölcsönök után 9330 frt 71 kr. Tartalékalapra és pedig: a) az 1875. évi jövedelemből 555 frt; b) részjegyatíratási díjakból 46 frt; c) felvételi díjakból 40 frt. Összes 636 frt. Összesen 376405 frt 97 kr. Kiadás: Kitörölt 34 darab késedelmes részjegytőke visszafizetésére 1453 frt 49 kr. Egészen kifizetett részjegyek kamataiba 2022 frt. Havonkint fizetett részjegyek kamataiba 2415 frt 47 kr. Kamatra adott összeg 317673 frt 34 kr. Kezelés és vegyes kiadásokra** 3162 frt 7 kr. Takarékbetétek visszafizetésére 29773 frt 77 kr. Takarékbetétek kamataiba 2781 frt 7 kr. Kölcsönök visszafizetésére 12875 frt 22 kr. Kölcsönök kamataiba 1594 frt 20 kr. Tartalék-tökére 550 frt. Pénzkészlet 1876. évi december 31-én 2105 frt 34 kr. Összesen 376405 frt 97 kr. III. Mérleg. (1876. évi december 31-én) Vagyon: A szövetkezeti tagoknál 1354 számig terjedő közkötvényeken el van helyezve 114618 f. 19 k., melyből 4 tagnál behajt hatlanná vált 537 f. 59 k. 114080 frt 60 kr. Ügyvédi és végrehajtási peres előlegekben 721 frt 94 kr. Pénzkészlet 1876. december 31-én 2105 frt 34 kr. Összesen 116907 frt 88 kr. Teher: Az egész részjegyek főkönyvében van 455 darab 50 frtos részjegy után 87 tag által befizetve 22750 frt. A havi részletekkel fizetett részjegyek főkönyvében van 911 darab 50 frtos részjegyekre 408 tag által befizetve 29273 frt 66 kr. 14 tag részéről törzstőkébe befizetve van 38 frt 21 kr. A takarékbetétek főkönyvének számlája 39073 frt 71 kr. A kölcsönök főkönyvének számlája 15147 frt 31 kr. 1876. évről fel nem vett részjegykamat számlája 12 frt 22 kr. A tartalékalap főkönyvének számlája 3513 frt 98 kr. Részjegyek után járó kamatokra a pénztárban van 7098 frt 79 kr. Összesen 116907 frt 88 kr. *Vegyes bevétel: 1. Könyvek árából 16 frt 50 kr. 2. Ügynöki jutalékból a biztosításoknál 109 frt 40 kr. 3. Részjegykésedelmi kamatokból 387 frt 69 kr. 4. Kötvények árából 371 frt 54 kr. 5. Végrehajtási költségek megtérítéséből 284 frt 21 kr. 6. sntési díjakból 198 frt 20 kr. 7. Tartozások késedelmi kamataiból 681 frt 91 kr. Összesen 2049 frt 49 kr. **Vegyes kiadás: 1. Nyomatványok és kötésért 178 frt 24 kr. 2. Irodai szükségletekre és czéjegyzési költségre 173 frt 16 kr. 3. Tisztviselők, napi biztosok fizetésére, jutalmakra és szolgabérére 1973 frt 4 kr. 4. Idegen tőkék költségeire 28 frt 64 kr. 5. Végrehajtási előlegekre 274 frt 26 kr. 6. Postadíjakra 21 frt 73 kr. 7. Adóba 543 frt. 8. Jótékonycélra 20 frt. Összesen 3162 frt 7 kr. Kelt Tállyán, 1877. évi februárhó 6-ik napján. Mezey Ferencz, elnök. Gönczy János, alelnök. Boross József, pénztárnok. Stern Lipót, ellenőr. Ezen kimutatás alulírt felügyelő-bizottság által, a kezelési könyvek és eredeti okmányokkal összehasonlítottván: azokkal minden tételeiben összeegyzőnek s helyesnek találtatott. Kelt Tállyán, 1877. februárhó 14-én. A felügyelő-bizottság: Lapsinszky Pál, Györy István, Baumgarten Miksa.

Petőfi Sándor költeményeinek uj kiadásai! (Részletfizetésre kaphatók Kállay Lajos s.-a.-ujhelyi könyvkereskedésében.) A nagy költő műveinek első képes kiadását 1874. őszén bocsátotta közre az Athanaeum, akkor még inkább nemes becsvágyból, mint dus jövedelmeknek reményében. E kiadás azóta teljesen elfogyott, s a közönség fényesen megzáfolta azokat kik kételkedve rázták fejüket a költséges vállalkozás sikere felett. E váratlan ered-

mény uj áldozatokra bátorította a kiadó-társaságot s ez Petőfi második képes kiadását már tizenkilencz uj metszettel gazdagította, nagyobbára oly művészek kezéből, kik méltó magyarázói a nemzet legnépszerűbb költőjének. De e kiadás nemcsak azért érdemel figyelmet, mert nyomdászati csin és metszetek dolgában jóval gazdagabb az elsőnél, hanem főleg és első sorban azért, mert benne kapjuk az első teljes Petőfi. Igen ez az első, csonkítatlan kiadás, melyen nem hagyott nyomokat hátra a rendezői kéz batoralansága. Először most áll előttünk Petőfi a maga valójában, könnyben uszó szelid mosolyával és szilaj, romboló szenvedélyességével. A nagy költő szelleme itt a maga teljességében ragyog előttünk; muzsájának legszilajabb termékei is föltalálhatók ez uj gyűjteményben. A kötött díszkiadás ára 16 forint, de meg lehet szerezni 1 frt 50 krajczáros fizetekben is. Tíz füzettel a kötet teljes lesz. Megjelent a közönséges kiadás is, képek nélkül, négy izmos kötetben, Petőfiének szintén összes költeményeit tartalmazva. Ennek ára 8 forint. Hiszszük, hogy Petőfi ez újabb kiadásának az elsőhöz hasonló nagy kelete lesz. Irodalmunknak oly kincse az, melynek egy művelt ember könyvtárából sem szabad hiányoznia. — (Ugyanott kapható „A Tiszacabinét és nyomoraink növekedése” nagy sensatiót keltett röpirat. III-ik kiadás, ára 10 kr.)

A zemplénmegyei kereskedelmi-, ipar-, termény és hitelbank f. év márczius II-én tartandó közgyűlésén beterjesztendő igazgatósági jelentés:

Tisztelt közgyűlés!

A lefolyt évbenei politikai események, legkevésbé voltak alkalmasak; a különben is megingatott hitelviszonyoknak lendületet adva, — azokat biztosabb mederbe terelni; — és alig tartjuk szükségesnek bővebben fejtegetni, az ugy is eléggé ismert üzleti viszonyokat, — mert — a benítő pangást mindegyikök közvetlen vagy közvetve átérzven, a tisztelt közgyűlés becses figyelmét csak ismétlésekkel fárasztanánk.

Ha ily körülmények között változatlan elővigyázat mellett, — üzleti forgalmunk: pénztárilag 400,516 frt 19 kr., előjegyzeti napló szerint 32979 frt 60 kr. Összesen 433,495 frt 79 krral egész 4.603,818 frt 37 krra emelkedett. — ez tisztán intezetünk szilárdsága jeléül tekinthető.

A mérlegbeni cselekvő és szenvedő állapot csak lényegtelenül változott; mert sikerült váltó-tárczánkat a mult évi magasságban fenntartani, habár kénytelenek voltunk egyes esetekben, hitelek szűk korlátozására.

Váltó-tárczánk egyenlege 1876. év január 1-én 330,128 frt 52 kr. volt, leszámítottat az év folytán 1.234,687 frt 90 kr. Összesen 1.564,816 frt 42 kr., beváltatott, viszleszámitoltatott és leiratott 1.235,557 frt 40 kr. Maradt összesen 329,259 frt 2 kr. és pedig: tárczánkban van 287,430 frt 32 kr. Beperelt behajtható jó váltókban 11,778 frt 70 kr. Viszleszámitolt váltókban 30,050 frt. Összesen 329,259 frt 2 kr.

Az előlegezési üzlet egyenlege 1875. évről 9310 frt 54 kr. volt, a lefolyt évbenei adatoktól kézizálogokra 5996 frt. Összesen 15,306 frt 54 kr. Kiváltatott és törlesztés útján befizettetett 9531 frt. Maradt az év berekesztésével 5775 frt 54 kr.

A jelzálog költsön üzlet egyenlege az előző évről 52,051 frt 85 kr. volt, kiadatott ingatlanokra újabb költsön 7000 frt. Összesen 59,051 frt 85 kr. Erre visszafizettetett 21,529 frt 71 kr. A jelzálogos költsönök állása december végével 37522 frt 14 kr. mellett, 14,529 frt 71 kr. csökkenést szenvedett a lefolyt év utolsó negyedében.

A takarékbetétek állása 1876. január 1-én 241,304 frt 8 kr. volt, Betéttett és tőkésített az év folytán 243,598 frt 45 kr. Összesen 484,902 frt 53 kr. Kivétett tőkében és tőkésített kamatokban 237,215 frt 68 kr. Maradt az év berekesztésével a kamatozó betétek állása 6382 frt 77 kr. szapordás mellett 247,686 frt 85 kr.

Ezen tételek számszerinti áttekintést nyujtanak a tisztelt közgyűlésnek intézetünk fő üzlet ágairól; és csakannyit kívánunk még felemlíteni, hogy az alapszabályokban rendelt 10%-töli leírását a felszereléseknek aként eszközöltük, hogy ezen leírás összegre egy „Érték csökkenési tartalék alapot” alakítottunk.

A vállalat különböző üzletágai 15310 frt 45 krt, s e szerint 19% felüli nyereményt eredményeztek, — a mellett, hogy különféle adók, nyomatványok, bélyeg büntetés és jutalomdíj fejében

928 frt
előző év
remény
értéklen
tattva lá
szigoru
frtnyi fe
nyeremé
hajtatlan
ba hozt
Allg. Ba
pedig 10
frt érték

Ez
gyon mér
45 kr. ti
felosztás
miszerint
nánt min
zettessék
kiegészít
annak g
2% 191
ditassék.
illetéke
igazg
Jó tő k
tüzöltő-e
növegyetu
nek 20
Összesen
frtöt bāt

Az
a tisztelt
lára lenn

Mi
kérjük, h
sének h
adatni é
felosztás
mint felt
tőztassék

Ke

Alu
kedelmi-
bizottság

Mik
folytán l
az ide z
a társa
vett ü
rozás
érték
évről febr
könyveit
litván, az
találtuk,
get valan
össze áll

A s
frj 45 k
minthogy
a társula
igazgató
a váltó-t
sen 155
részben b
össze álli
nyek int
a társulat
érték pap
100 frt
— melyn
beterjeszt
ból kitün
násával a
folyamra

Eze
indítvány
lyeseljük
üzleti idő
lés által

Kelt

Rátz Bert

BOI

Mérleg kimutatás.

1876-ik évi decz. 31-én.

928 frt 37 krral több lett kiadásba hozva mint az előző évben; de a mérleg összeállításánál, a nyereség kimutatására befolyással voltak a törvényes értékleírások; a mennyiben az igazgatóság indítva látta magát a váltó-tárca megvizsgálása és szigorú megbirálása alkalmával, nemcsak a 300 frtnyi fedezeti alapot, de azon felül 1555 frtot a nyereségből is, részint bizonytalan, részint behajthatlan régebbi váltó követelések gyanánt leírásba hozni; a társulat tulajdonát képező 30 db. Allg. Bau und Köhlen Actien Gesellschaft részvény pedig 100 frt leírás mellett, leltárilag csak 500 frt értékben lett felvéve.

Ezen körülménynél fogva a betérjesztett Vagyon mérleg és Üzlet-eredmény-számla 13.655 frt 45 kr. tiszta nyereséget tüntet fel, melynek felosztása iránt bátorkodunk indítványba hozni, miszerint: Osztalék és felülosztalék gyanánt minden részvény után 12 frtjával 9600 frt fizetessék. A tartalék alap 14.000 frtig való kiegészítésére 2100 frt. Nyugdíj alapra, annak gyümölcsözése 92 frt, az alapszabályszerű 2% 191 frt 26 kr. Összesen 283 frt 26 kr. fordítassék. Az igazgatóság 10%-től részilletéke 9563 frt után 956 frt 30 kr. A vezér igazgató 1% jutaléka 95 frt 63 krt képez. Jótekonyczélokra úgy mint: A helybeli tűzoltó-egylet részére 50 frt. A helybeli általános nőegyletnek 30 frt. A helybeli izraelita nőegyletnek 20 frt. A helybeli torna-egyletnek 20 frt. Összesen 120 frtot. A felügyelő bizottságnak 150 frtot bátorkodunk javaslatba hozni.

Az ekép felmaradandó 350 frt 26 kr pedig a tisztelt közgyűlés határozatához képest új számlára lenne előirandó.

Midőn ezzel üzleti jelentésünket befejeztük, kérjük, hogy a Felügyelő bizottság jelentésének meghallgatása után nekünk a felmentést kiadati és a zárszámlát valamint az indítványozott felosztási módozatot elfogadni és az osztalék úgy mint felülosztalék kiszolgáltatását elrendelni méltóztassék.

Kelt S.-a.-Ujhelyben, 1877. januárhó 29-én.

A felügyelő bizottság jelentése.

Tisztelt közgyűlés!

Alulírottak mint a „Zemplénmegyei kereskedelmi-, ipar-, termény és hitelbank felügyelő bizottság tagja, ezennel hivatalosan jelentjük:

Miként az intézet igazgatóságának felhívása folytán 1877. év januárhó 1-ső napján a leltározást az ide zárt kimutatás szerint foganatosítottuk, és a társaság vagyonát azon értékekben vettük számitásba, mely a leltározás napján az egyes tárgyak értékének megfelelt; — továbbá a f. év februárhó 11-ik napján az intézet fő és mellék könyveit szigorúan megvizsgálván és össze hasonlítván, azokat tökéletes rendben és egyezőknek találtuk, s ezeknek alapján az 1876 évi Zármerleget valamint a nyer- és vesztszámlát személyesen össze állítottuk.

A számolás az 1876-iki üzlet évben 15,310 frt 45 kr. tiszta nyereséget eredményeztek, — minthogy azonban a leltározás alkalmával, részint a társulati ügyvéd jelentésének alapján, részint az igazgatóság és általunk történt vizsgálat folytán, a váltó-tárzában több régi váltó követelés összesen 1555 frt értékben, részben bizonytalan, részben behajthatatlannak ismertetett fel, a mérleg össze állításánál, tekintettel a kereskedelmi törvények intézkedéseire, — ezen összeg — valamint a társulatnak rég óta tulajdonát képező 600 frtnyi érték papiroknak 500 frtig való leírására fordított 100 frt is a nyereségből levonásba hozatott; — melynek folytán a tisztelt közgyűlésnek ezennel betérjesztett Zármerleg és üzlet-eredmény számlából kitűnik, miszerint a fennjelzett leírások levonásával az intézet tiszta nyeresége az 1876-iki év folyamra 13,655 frt 45 krra rug.

Ezek nyomán a nyereség felosztást tárgyazó indítványát az igazgatóságnak megvizsgáltuk és helyeseljük; az intézet igazgatóságának pedig a lefolyt üzleti időre nézve a felmentést a tisztelt közgyűlés által kiadandónak véleményezzük.

Kelt S.-a.-Ujhely, 1877. év februárhó 11-én.

Rátz Bertalan. Pollacsek Sámuel. Tokár József.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos:

BORÚTH ELEMÉR.

Vagyon	Összeg		Teher	Összeg	
	forint	kr.		forint	kr.
Részv. adósok be nem fiz. 50%	80000	—	Részvény alaptőke	160000	—
Pénzkészlet	11533	55	Közönséges tartalék alap	11900	—
Váltó tárca	329259	02	Nyugdíj alap	1839	54
Zálogokra előlegek	5775	54	Betétek könyvecskére és tőkésített kamatja	247686	85
Ingtanokra kölcsön	37522	14	Visszleszámitolás	30050	—
Letétemény	100	—	Letéteményi hitelező	100	—
Értékpapír	500	—	Folyó számla hitelező	—	05
Vertpénz	10	—	Átmeneti kamatok 1877. évre	2070	96
Szelvények	8	60	Százalék	15	28
Betevő felek 3% kincst. illeték	254	95	Felszerelések érték csökkenési tartalék alap	180	—
Óvadékok	10700	—	Zálog eladási többlet	—	05
Ingtan	748	—	Fizetetlen 1871. évi osztalék	24	—
Perköltségi előlegek	250	—	" 1872. " "	25	—
Folyó számla adós	55	38	" 1873. " "	30	—
Felszerelés	1800	—	" 1874. " "	24	—
			" 1875. " "	216	—
			Igazgatósági biztosíték	7500	—
			Vez. igazg. és tisztv. biztosíték	3200	—
			Tiszta nyeresemény	13655	45
	478517	18		478517	18

Nyer- és veszt számla.

Tartozik	Összeg		Követel	Összeg	
	forint	kr.		forint	kr.
V e s z t.			N y e r.		
<i>Kamatok.</i>			<i>Kamatok.</i>		
Betétek után	17820	93	Váltó leszámítolás után	38689	41
Folyó számlán visszleszám.	3181	34	Zálogoknál	641	71
			Ingtanra adott kölcsönöknél	6187	91
<i>Dijazások.</i>			Idegen takarékbetét után kamat	8	68
Tiszti fizetés	5985	80			
" jutalomdíj	54	—	<i>Dijak.</i>		
			Különféle jutalékok	898	97
<i>Költségek.</i>			" illetek	43	50
Házbér	450	—	Részvényátíratási díjak	30	—
Kezelési s üzleti költség	639	73			
Adakozás	8	—	<i>Nyeresemény.</i>		
Jövedelmi adók	2681	12	Vertpénzek után	15	66
Iparkamarai adó	49	20	Szelvény "	9	59
Bélyeg hiány	39	58	Idegen papírpénz után	1	09
Bet. kam. után 3% kincst. illet.	108	57			
Nyomatvány	105	30			
Értékpapírok után	12	50			
<i>Leírás.</i>					
Váltó tárca. részint behajthatl. rész. biztosítatl. követelések	1555	—			
Felszerelések érték csökkenési alapján	180	—			
Tiszta nyeresemény	13655	45			
	46526	52		46526	52

Összes pénztári forgalom 3.276,051 forint 51 kr.

